



ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ລັດຖະບານ

ເລກທີ 137/ລບ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18.4.2014

ດຳລັດ
ວ່າດ້ວຍຄົນພິການ

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ສະບັບປັບປຸງ ເລກທີ 02/ສພຊ, ລົງວັນທີ 6 ພຶດສະພາ 2003;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ ສະບັບປັບປຸງ ເລກທີ 06/ສພຊ, ລົງວັນທີ 27 ທັນວາ 2006;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການອະນາໄມ, ກັນພະຍາດ ແລະ ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ ສະບັບເລກທີ 08/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ທັນວາ 2011;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປິ່ນປົວ ສະບັບເລກທີ 09/ສພຊ, ລົງວັນທີ 09 ພະຈິກ 2005;
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສຶກສາ ສະບັບປັບປຸງ ເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 3 ກໍລະກົດ 2007;
- ອີງຕາມໜ້າສືສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ສະບັບເລກທີ 0505/ຮສສ, ລົງວັນທີ 24 ກຸມພາ 2014.

ໝວດທີ 1
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ກໍານົດຂັ້ງການ, ລະບູງການ ແລະ ມາດຕະການໃນການປິກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ອັນຊອບທຳຂອງຄົນພິການ ເພື່ອຮັດໃຫ້ຄົນພິການໄດ້ຮັບການກັນພະຍາດ, ສົ່ງເສີມສຸຂະພາບ, ການປິ່ນປົວ, ການຝຶ້ນຝູ້ສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ, ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ, ການມືອາຊີບທີ່ໜັງຄົງ, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ແຫ່ງໜຶນ, ສະຖານທີ່ບໍລິການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຂອງຄົນພິການ, ແນໃສ່ລົບລ້າງທຸກສູບການ ຈຳແນກຕໍ່ຄົນພິການ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການພັດທະນາຕົນເອງ, ເພິ່ງຕົນເອງ ແລະ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມ ກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນສັງຄົມ.

ມາດຕາ 2 ຄົນພິການ

ຄົນພິການ ແມ່ນຜູ້ມີຄວາມບິກຜ່ອງ ຫຼືສູນເສຍໜ້າທີ່ການຂອງອະໄວຍະວະ ແລະ ອົງຄະສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ມັນສະໜອງ, ສະຕິປັນຍາ ລວມທັງການເບິ່ງເຫັນ, ການໄດ້ຍືນ ແລະການປາກເວົ້າ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກສາຍເຫດຂອງຄວາມເປັນພິການ, ຂຶ້ງຄວາມເປັນພິການນັ້ນ ໄດ້ເປັນອຸປະສົກໃນການເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳປະຈຳວັນ ແລະການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳທາງສັງຄົມຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບ ຫົ່ວ່າໃຊ້ໃນດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ພິການ ໝາຍເຖິງ ຄວາມບິກຜ່ອງ ຫຼືການສູນເສຍໜ້າທີ່ການຂອງອະໄວຍະວະ ຫຼືອົງຄະຂອງຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ມັນສະໜອງ, ສະຕິປັນຍາ, ການເບິ່ງ, ການໄດ້ຍືນ ແລະການປາກເວົ້າ;
2. ການຈຳແນກຄວາມເປັນພິການ ໝາຍເຖິງ ທຸກການປະພິດທີ່ມີລັກສະນະລັງກຽດ, ສັງດສີ, ເຢະເຍື້ອ, ກິດກັນ, ຈຳກັດ ແລະປະຕິເສດຕໍ່ຄົນພິການ;
3. ການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໝາຍເຖິງ ການສ້າງ ແລະປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ ຕີກ, ອາຄານ, ຖະໜົນ, ຫົນທາງ ແລະສະຖານທີ່ບໍລິການຕ່າງໆ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຄົນພິການ;
4. ເຄື່ອງຄຳຊູ້ ໝາຍເຖິງ ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳຕ່າງໆ ແລະການດຳລົງ ຂີວິດຂອງຄົນພິການ ເຊັ່ນ ອົງຄະຫຼຸມ, ຫຼາບຂາຫຼຸມ, ໄມຄ້ອມເຫົ້າ, ໄມຄ້າເຫົ້າ ແລະອື່ນໆ;
5. ເຄື່ອງຊ່ວຍຊູ້ ໝາຍເຖິງ ອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳຕ່າງໆ ແລະການດຳລົງ ຂີວິດຂອງຄົນພິການ ເຊັ່ນ ລັ້ງເລື່ອນ, ລ້ໂຍກ, ຫຼາບເລົາຄົງ ແລະອື່ນໆ;
6. ສະຖານທີ່ສາທາລະນະ ໝາຍເຖິງ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນ ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ວັດ, ສວນສາທາລະນະ, ແຫ່ງທ່ອງທ່ຽວ, ສະໜາມກິລາ, ສະໜາມບິນ, ທ່າເຮືອ, ຕະຫຼາດ, ສະຖານີຈອດລິດ, ບົ້ນຕື່ມນີ້, ສະຖານທີ່ຈັດານ, ຂະນາຄານ ແລະອື່ນໆ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດ ຕໍ່ຄົນພິການ

ລັດ ສິ່ງເສີມສີດທີ່ຮັບຊອບທຳຂອງຄົນພິການ ດ້ວຍການສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຄົນພິການ ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ, ເບິ່ງແຍ່ງລົງງາງ, ປິ່ນວິວ, ພື້ນຟຸ້ນຂະພາບ, ການສຶກສາ, ການຝຶກວິຊາຊີບ, ການມົວງາວເຮັດງານທຳ, ການເຂົ້າເຖິງສະຖານທີ່ສາທາລະນະ, ຂຶ້ມູນ ຂ່າວສານ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແຫ່ງທຶນ ເພື່ອພັດທະນາຕົນເອງ ແລະຮຸ້ມຕົນເອງ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງ ສະມາຄົມຄົນພິການ, ມູນນິທີ ແລະກອງທຶນພັດທະນາຄົນພິການ, ສຶກສາອົບຮົມ ແລະປຸກຈິດສຳນິກໃຫ້ປ່ວງຊົນເຂົ້າໃຈ, ເມດຕາ, ຂ່ວຍເຫຼືອ, ບົກປ້ອງສີດທິຂອງຄົນພິການ ລວມທັງການປ້ອງກັນຄວາມເປັນພິການ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ແລະສິ່ງເສີມບຸກຄົນ, ມີຕີບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ທັງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານທຶນຮອນ, ເຕັກນິກວິຊາການ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາຄົນພິການ.

ລດ ນຳໃຊ້ມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນເພື່ອປຶກປ້ອງ ແລະສະກັດກັນຫຼຸກຮູບການຈຳແນກ, ສູງຄົມ, ເຢາເຍື້ອ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ເພດ, ຈິດໃຈ, ກຽດສັກສີ ແລະການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດ ຈາກຄົນພິການ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການລວມ

1. ຮັບປະກັນສິດສະເໜີພາບດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ລະຫວ່າງ ຄົນພິການ ແລະ ຄົນບໍ່ພິການ;
2. ຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີການຈຳແນກ, ສູງຄົມ, ເຢາເຍື້ອ, ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ເພດ, ຈິດໃຈ, ກຽດສັກສີ ແລະການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກຄົນພິການ;
3. ຮັບປະກັນການຄຸ້ມຄອງ ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໄຍບາຍຕໍ່ຄົນພິການ ເປັນເອກະພາບກັນທີ່ປະເທດ;
4. ຮັບປະກັນສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ, ສະຖານທີ່ສາທາະລະນະ, ຂຶ້ມູນຂ່າວສານ ແລະການຄົມມະນາຄົມ;
5. ສິ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຫຼຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ເຂົ້າໃນການປຶກປ້ອງ, ຂ່ວຍເຫຼືອ ແລະພັດທະນາຄົນພິການ;
6. ສິ່ງເສີມການຮ່ວມມືສາກົນ, ພາກພື້ນ ເພື່ອປະຕິບັດພັນທະລັດພາຄີ ແລະເພື່ອຍາດແຍ່ງການຂ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານເຕັກນິກ, ວິຊາການ ແລະທຶນຮອນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຄົນພິການ.

ມາດຕາ 6 ພັນທະຂອງຄົນພິການ

ຄົນພິການ ມີພັນທະເຄົາລົບ ແລະປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກິດໝາຍ ແລະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ, ວິກາງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ຕາມຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ ແລະເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 7 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລດ ສິ່ງເສີມການພົວພັນ ແລະຮ່ວມມືກັບສາກົນ ກ່ຽວກັບການປຶກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນພິການ ດ້ວຍການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂຶ້ມູນຂ່າວສານ, ຍາດແຍ່ງການຂ່ວຍເຫຼືອທຶນຮອນ ແລະ ເຕັກນິກ ວິຊາການເພື່ອພັດທະນາຄົນພິການ, ປະຕິບັດສິນທີສັນຍາ ແລະສັນຍາສາກົນ ທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 8 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ດຳລັດ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບຄົນພິການຫຼຸກເພດ, ໄວ ທີ່ເປັນພົນລະເມືອງລາວ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກຄວາມເປັນພິການ, ບຸກຄົນ, ມິຕິບຸກຄົນ, ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງສັງຄົມ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກ່ຽວກັບຄົນພິການ ຢູ່ສປປ ລາວ.

ໝວດທີ 2

ສິດ ແລະ ຄວາມສະເໜີພາບຂອງຄົນພິການ

ມາດຕາ 9 ຄວາມສະເໜີພາບຂອງຄົນພິການ

ຄົນພິການ ໂດຍບໍ່ຈະແນກເພດ, ໄວ, ເຊື້ອຊາດ, ຂຸນເຜົ້າ, ພາສາ, ຄວາມເຊື່ອຫຼື, ສາເຫດຂອງ ຄວາມເປັນພິການ, ຖານະຫາງດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສັງຄົມ ລວມແຕ່ມີຄວາມສະເໜີພາບ ເທົ່າທຸງມັກຄົນບໍ່ພິການ ຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 10 ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານການເມືອງ

ຄົນພິການ ມີສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານການເມືອງ ເຊັ່ນ ສິດເລືອກຕັ້ງ, ສະໜັກຮັບເລືອກຕັ້ງ, ເຂົ້າ ຮ່ວມໃນການເຕື່ອນໄຫວວຽກງານ, ບົກສາຫາລື, ຕິກລົງບັນຫາສຳຄັນຂອງຊາດ, ແຕ່ງຕັ້ງເຂົ້າໃນຕຳແໜ່ງຂັ້ນ ຕ່າງໆຂອງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ, ແນວລາວສັງຊາດ, ການຈັດຕັ້ງມະຫາຊຸມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຄົນພິການ.

ມາດຕາ 11 ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ

ຄົນພິການ ມີສິດສະເໜີພາບ ໃນການເຕື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ເຊັ່ນ ການດຳເນີນທຸລະກິດ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ, ກິລາ-ກາຍຍະກຳ, ສິລະປະວັນນະຄະດີ, ຮິດຄອງປະເພນີ, ການສຶກສາ, ສາຫາລະນະສຸກ, ການຄົ້ນຄວ້າປະດິດສັງທາງດ້ານເຕັກນິກ-ວິທະຍາສາດ ຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຕົວຈິງ.

ມາດຕາ 12 ສິດສະເໜີພາບທາງດ້ານຄອບຄົວ

ຄົນພິການ ມີສິດສະເໜີພາບ ເທົ່າທຸງມັກຄົນກັບສະມາຊີກຫຼຸກຄົນໃນຄອບຄົວ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ກິດໝາຍວ່າດ້ວຍຄອບຄົວ ແລະ ລະບຽບກິດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 13 ສິດສະເໜີພາບຂອງແມ່ຍິງພິການ

ແມ່ຍິງພິການ ມີສິດສະເໜີພາບ ແລະ ມີຄຸນຄ່າເທົ່າທຸງມັກຄົນກັບຫຼຸກຄົນໃນສັງຄົມ ໃນການພັດທະ ນາຕົນເອງ, ເຕື່ອນໄຫວວຽກງານທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ ຕາມລະບຽບກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 14 ສິດສະເໜີພາບຂອງເດັກນ້ອຍພິການ

ເດັກນ້ອຍພິການ ມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຕາມລະບຽບກິດໝາຍ ເປັນຕົ້ນໄດ້ ຮັບການສຶກສາ, ການຝຶກວິຊາຊີບ, ການລັງງານ, ການພື້ນໝູ້, ການປິ່ນປົວສຸຂະພາບ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງແຫ່ງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເທົ່າທຸງມັກເດັກນ້ອຍທີ່ບໍ່ພິການ.

ເດັກນ້ອຍພິການ ມີສິດປະກອບຄໍາເຫັນທີ່ພົວພັນເຖິງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົມເທົ່າທຽມກັບ
ເດັກນ້ອຍທີ່ບໍ່ພິການ, ຄໍາເຫັນຂອງເດັກນ້ອຍພິການ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາແກ້ໄຂຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້
ໃນລະບຸບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 15 ສິດໃນການຮ້ອງທຸກ

ຄົນພິການ ມີສິດສະເໜີ, ຮ້ອງຟ້ອງ ແລະຮ້ອງຂໍຄວາມເປັນທຳຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິ
ຈາລະນາໃນກໍລະນີທີ່ຖືກລະເມີດສິດ ຫຼືບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເປັນທຳ.

ອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ ຕ້ອງໄດ້ອ້ານວຍຄວາມສະດວກ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ
ແລະ ໃຫ້ຄວາມເປັນທຳຢ່າງເທົ່າທຽມກັບຄົນບໍ່ພິການ.

ໝວດທີ 3

ການປັບປຸງກັນ, ບຶ່ນປົວ ແລະພື້ນຟູສຸຂະພາບ

ມາດຕາ 16 ການປັບປຸງກັນຄວາມເປັນພິການ

ການປັບປຸງກັນຄວາມເປັນພິການ ປະກອບມີ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາບູກຈິດສຳນິກກ່ຽວກັບການປັບປຸງກັນການເປັນພິການ;
2. ການເບິ່ງແຍງທາງການແພດໃນເວລາຖືພາ ແລະອອກລູກ;
3. ການຍອດຍາ ແລະສ້າງກັນພະຍາດ;
4. ການປະຕິບັດນະໂໄຍບາຍໂພຊະນາການ ເພື່ອຄວາມຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເດັກ;
5. ການບຶ່ນປົວ ແລະການພື້ນຟູສຸຂະພາບໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແລະຫັນເວລາ;
6. ການປັບປຸງກັນອຸປະຕິເຫດຫ້ອງຖະໜົນ, ອຸປະຕິເຫດແຮງງານ ແລະ ອື່ນງ.

ມາດຕາ 17 ການບຶ່ນປົວສຸຂະພາບ

ຄົນພິການ ໄດ້ຮັບການບໍລິການກັນພະຍາດ, ກວດກາ, ບຶ່ນປົວ, ພື້ນຟູສຸຂະພາບຢູ່ໂຮງໝໍ, ສຸກສາ
ລາ, ຫ້ອງກວດພະຍາດ ແລະສະຖານທີ່ບໍ່ບັດຕ່າງໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຸບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຄ່າບໍລິການ ແລະຄ່າບຶ່ນປົວສຳລັບຄົນພິການ ລວມທັງຄົນພິການທີ່ທຸກຍາກ, ອະນາຖາ ແລະຄົນພິ
ການທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍຕົນເອງໄດ້ ແລະບໍ່ມີຜູ້ດູແລ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຸບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 18 ການພື້ນຟູສຸຂະພາບ

ຄົນພິການ ໄດ້ຮັບການພື້ນຟູ, ການບໍາບັດທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ການບໍລິການດ້ານການສັນຍະກຳ
ຮ່າງກາຍ, ການສະໜອງອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຄັ້ງຊູ ແລະເຄື່ອງຊ່ວຍຊູຕ່າງໆ ຕາມຫຼັກວິຊາການແພດ.

ຄ່າບໍລິການ, ຄ່າຝຶ່ນຝູ, ຄ່າບໍບັດ, ຄ່າອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຄ້າຊູ ແລະ ເຄື່ອງຊ່ວຍຊູສຳລັບຄົນພິການທີ່
ຫຼຸກາຍາກ, ອະນາຖາ ແລະ ຄົນພິການທີ່ບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ ແລະ ບໍ່ມີຜູ້ດູແລ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບູບ
ການສະເພາະ.

ຄົນພິການ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ຢູ່ເຂດຂຸນນະບົດ ແລະ ຫ່າງໄກສອກຫຼົງກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການສະໜອງຂຶ້ມູນ
ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສູນການແພດຝຶ່ນຝູໜ້າທີ່ການ ແລະ ສະຖານທີ່ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານອຸປະກອນ,
ເຄື່ອງຄ້າຊູ ແລະ ເຄື່ອງຊ່ວຍຊູ.

ການຝຶ່ນຝູຄົນພິການ ໃຫ້ມີການປະສານສົມທິບລະຫວ່າງ ການຝຶ່ນຝູຢູ່ໂຮງໝໍ, ສູນການແພດຝຶ່ນຝູ
ໜ້າທີ່ການ, ການຝຶ່ນຝູຢູ່ຂັ້ນຊຸມຂຸນ ແລະ ຈາກຄອບຄົວຂອງຄົນພິການ.

ໝວດທີ 4

ການຄົ້ນຄວາວິທະຍາສາດ ແລະ ຜະລິດອຸປະກອນກ່ຽວກັບຄົນພິການ

ມາດຕາ 19 ການຄົ້ນຄວາວິທະຍາສາດ ແລະ ການຝຶກບຸກຄະລາກອນ

ລັດ ໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ໂຄງການຄົ້ນຄວາວິທະຍາສາດກ່ຽວກັບຄົນພິການ ເປັນຕົ້ນການຄົ້ນຄວາ
ເຖິງສາເຫດ ແລະ ວິທີແກ້ໄຂຄວາມເປັນພິການ, ການສັນຍະກຳຕົບແຕ່ງຮ່າງກາຍ ໂດຍນຳໃຊ້ເຕັກນິກທີ່ຫັນ
ສະໄໝ, ການຝຶກອົບຮົມບຸກຄະລາກອນ ດ້ວນການຝຶ່ນຝູບໍ່ບັດຄົນພິການ.

ທັລກສູດສຳລັບການຝຶ່ນຝູທາງການແພດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ສອດຄ່ອງກ້າວກັນ
ຂອງການພັດທະນາ. ກະຊວງສາຫາລະນະສຸກ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ້ອງຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີ
ການພັດທະນາຫຼັກສູດການສຶກສາກ່ຽວກັບການປິ່ນປົວ ແລະ ຝຶ່ນຝູທາງການແພດສຳລັບຄົນພິການ ລວມທັງ
ການຈັດຕັ້ງໜ່ວຍງານກວດກາ, ຕິລາຄາການເສຍກຳລັງແຮງງານຂອງຄົນພິການ.

ມາດຕາ 20 ການຜະລິດອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຄ້າຊູ ແລະ ເຄື່ອງຊ່ວຍຊູ

ລັດລົງທຶນ ແລະ ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊຸນ ໃນ
ການຜະລິດອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຄ້າຊູ ແລະ ເຄື່ອງຊ່ວຍຊູ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຄົນພິການໃນການດຳລົງຊີວິດ, ການ
ຮ່າງຮູນ ແລະ ການປະຕິບັດວຽກງານ ໂດຍນຳໃຊ້ວັດຖຸ ແລະ ອຸປະກອນການຜະລິດຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ
ປະເທດ.

ບຸກຄົນ, ນິຕີບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊຸນທີ່ຜະລິດອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຄ້າຊູ
ແລະ ເຄື່ອງຊ່ວຍຊູເພື່ອຄົນພິການ ມີສິດຖຸຍືນເງິນເພື່ອທຳການຜະລິດ ຈາກສະຖາບັນການເງິນຂອງລັດ ໃນ
ຮັດຕາດອກເບີຍສົ່ງເສີມ.

ເອກະສານ, ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງປະກອບ ແລະ ພາຫະນະທີ່ຈຳເປັນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຶ່ນດຳເຂົ້າມາ
ຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານການພັດທະນາຄົນພິການ ມີສິດໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍຍົກເວັ້ນພາສີ, ອາ
ກອນນຳເຂົ້າ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບູບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 28 ການຮັບເອົາຄືນພິການເຂົ້າເຮັດວຽກ

ຂະແໜງການຕ່າງໆຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ຕ້ອງໃຫ້ບຸລິມະສິດຮັບເອົາຄືນພິການເຂົ້າເຮັດວຽກ ຕາມຄວາມສາມາດ, ຄວາມຊຳນານົງຈານ ແລະ ຕຳແໜ່ງຈານທີ່ເໝາະສີມ.

ມາດຕາ 29 ການສົ່ງເສີມທຸລະກິດຂອງຄືນພິການ

ຄືນພິການທີ່ດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນເອງ ແລະ ຖຸ່ມການຜະລິດ ຫຼື ການບໍລິການໄດ້ນຶ່ງ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍໃນການກູ້ຍືມເງິນ, ຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ຍົກເວັນອາກອນ, ຄ່າທຳນຽມຕາມລະບຸງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງໄດ້ຮັບການທ່າຍຫອດຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ແນະນຳການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດຕາມຄວາມເໝາະສີມ.

ໝວດທີ 8

ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ສະຖານທີ່ ແລະ ການຂົນສົ່ງສາຫາລະນະ

ມາດຕາ 30 ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ຄືນພິການ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໂດຍຜ່ານສື່ສົ່ງພິມ, ສື່ອີເລັກໄທນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ ບັນສະໄໝ ແລະ ການບໍລິການທາງດ້ານໂທລະຄົມມະນາຄົມ ຕາມຄວາມເໝາະສີມ.

ມາດຕາ 31 ການເຂົ້າເຖິງສະຖານທີ່ສາຫາລະນະ

ສະຖານທີ່ສາຫາລະນະ ຕ້ອງສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຄືນພິການ ເປັນຕົ້ນ ທາງເນີນ, ຮາວຂັ້ນໄດ, ລົບ, ຫ້ອງນົກ ແລະ ເຄື່ອງໝາຍອື່ນໆ.

ມາດຕາ 32 ການເຂົ້າເຖິງການຂົນສົ່ງສາຫາລະນະ

ຄືນພິການ ຈະໄດ້ຮັບຄວາມສະດວກ ໃນການສັນຈອນໄປມາ ເປັນຕົ້ນ ການຈັດສັນບ່ອນນັ່ງສະເພາະ, ການຍົກເວັນ ຫຼື ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໄດ້ສານ ແລະ ຄ່າບໍລິການຕ່າງໆ ຕາມຄວາມສາມາດ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ.

ໝວດທີ 9

ການໃຫ້ສະຫວັດດີການສົ່ງຄົມແກ່ຄືນພິການ

ມາດຕາ 33 ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ເບິ່ງແຍງຄືນພິການ

ຄອບຄົວ, ການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ການດູແລ, ພັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄືນພິການ ໂດຍສະໜອງອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ມ, ຫົ່ງອ່າໄສ, ຢ່າປົວພະຍາດ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີ.

ສຳລັບຄົນພິການທີ່ທຸກຍາກ, ອະນາຖາ, ເຖິງແກ່ ແລະຄອບຄົວຄົນພິການທີ່ທຸກຍາກ ຂຶ້ງບໍ່ສາມາດ
ຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງໄດ້ ຈະໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍອຸດໝູນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບູບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 34 ການອຸດໝູນລົງດູຄົນພິການ

ອີງການປົກຄອງຂັ້ນຕ່າງໆ ຕ້ອງປະສານສົມທີບກັບອີງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ໃນການຈັດຕັ້ງລົງດູຄົນ
ພິການທີ່ທຸກຍາກ, ອານາຖາ, ເຖິງແກ່ ແລະຄອບຄົວຄົນພິການທີ່ທຸກຍາກ ຂຶ້ງບໍ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອຕົນເອງ
ໄດ້ ດ້ວຍການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມຄວາມໝາຍສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງຈັດໜາຜູ້ດູແລ, ການອຸດໝູນຜູ້ດູແລ, ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນ
ລະບູບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 10

ອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາ ການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນພິການ

ມາດຕາ 35 ອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານການປົກປ້ອງສິດ ແລະ
ຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນພິການ ຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ໂດຍແມ່ນ ກະຊວງແຮງງານ
ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມທີບກັບ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄະນະກຳມະ
ການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄົນພິການ ແລະຜູ້ອ່າຍຸສູງ, ອີງການຈັດຕັ້ງທີ່ເປັນຕົວແໜ່ນຂອງຄົນພິການ ແລະການຈັດ
ຕັ້ງອື່ນ ແຕ່ສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ການຈັດຕັ້ງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວຂອງ ອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາ ລະອຽດໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ
ລະບູບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 36 ສິດ ແລະໜ້າທີ່ຂອງອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາ

ອີງການຄຸ້ມຄອງ ແລະກວດກາວຽກງານປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງຄົນພິການ ມີສິດ ແລະ
ໜ້າທີ່ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ສ້າງນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດ
ຂອງຄົນພິການ ເພື່ອສະເໜີລັດຖະບານພິຈາລະນາ;
2. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ສົນທີສັນຍາ ແລະສັນຍາສາກົນກ່ຽວກັບຄົນພິການ ສະເໜີລັດຖະ
ບານ ພິຈາລະນາຮັບຮອງ ຫຼືຢັກເລີກ;
3. ຜົນຂະຫຍາຍນະໂຍບາຍ, ແຜນຢຸດທະສາດ, ສົມທີສັນຍາ, ສັນຍາສາກົນ ອອກເປັນແຜນການ,
ແຜນງານ, ໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

4. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ແນວທາງນະໄຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການ;
5. ສ້າງ, ບໍາລຸງພະນັກງານວິຊາການ ກ່ຽວກັບວຽກງານການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການ;
6. ຊຸກຍູ້, ຂຶ້ນໍາ, ຕິດຕາມ, ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງນະໄຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການ;
7. ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ, ສະຖິຕີ ກ່ຽວກັບຄົນພິການ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
8. ຄົ້ນຄວ້າ, ປະກອບຄຳເຫັນຕໍ່ການສະເໜີຂໍສ້າງຕັ້ງສະມາຄົມ, ມູນນິທີ ທີ່ກ່ຽວກັບຄົນພິການ;
9. ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ບັນດາສະມາຄົມ, ມູນນິທີ ແລະອົງການທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານກ່ຽວກັບຄົນພິການ;
10. ປະສານສົມທິບກັບພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກ່ຽວກັບວຽກງານປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການ;
11. ພິວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການ;
12. ສະຫຼຸບ, ລາຍງານວຽກງານກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການໃຫ້ລັດຖະບານ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
13. ປະຕິບັດສິດ ແລະໜ້າທີ່ອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝາດທີ 11 ກອງທຶນພັດທະນາຄົນພິການ

ມາດຕາ 37 ການສ້າງຕັ້ງກອງທຶນພັດທະນາຄົນພິການ

ກອງທຶນພັດທະນາຄົນພິການ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ການປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໄຫຍດຂອງຄົນພິການ ຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະຄວາມສາມາດຕົວຈິງ.

ແໜ່ງລາຍຮັບຂອງ ກອງທຶນພັດທະນາຄົນພິການ ໄດ້ມາຈາກ

1. ງົບປະມານຂອງລັດ;
2. ການປະກອບສ່ວນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ, ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນ ທັງໝາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ;
3. ການຈັດຕັ້ງເຄື່ອນໄຫວກົດຈະກຳຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 38 ການຄຸ້ມຄອງ ແລະການນຳໃຊ້ກອງທຶນ

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະການນຳໃຊ້ກອງທຶນພັດທະນາຄົນພິການ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ໝວດທີ 12

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມືຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 39 ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມືຜົນງານ

ບຸກຄົມ, ນິຕິບຸກຄົມ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຫຼື ມືຜົນງານດີເດັ່ນໃນການປະຕິບັດດຳລັດ ສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍຕໍ່າງໆຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 40 ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົມ, ນິຕິບຸກຄົມ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຫາກໄດ້ລະເມີດດຳລັດສະບັບນີ້ ຈະຖືກ ສຶກສາອົບຮົມ, ຕັກເຕືອນ, ປັບໃໝ່ ຫຼື ໂທດ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 13

ບົດບັນຍັດສຸດຫ້າຍ

ມາດຕາ 41 ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ມອບໃຫ້ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະໜວດດີການສັງຄົມ ເປັນເຈົ້າການປະສານສົມບົບກັບ ຄະນະກຳ ມະການແຫ່ງຊາດເພື່ອຄົນພິການ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຫັ້ງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດ ສະບັບນີ້ ໃຫ້ມີປະສົດທິຜົນ.

ບັນດາກະຊວງ, ອົງການ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທຸກຂັ້ນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ຈຶ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດຳລັດສະບັບນີ້ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ມາດຕາ 42 ວັນຄົນພິການແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ລັດຖະບານ ກຳນົດເອົາວັນທີ 27 ວັນຍາ ເປັນວັນຄົນພິການແຫ່ງຊາດ.

ມາດຕາ 43 ຜົນສັກສິດ

ດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບໍລິກລັດຖະມົນຕີ



ທ້ອງສິ້ງ ທໍາມະວົງ